

Затверджую

Ректор Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
С.В. Мельничук
09 квітня 2015 року

Ухвалено

Вченою радою юридичного факультету
Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
26 березня 2015 р., протокол № 8
Голова Вченої ради факультету
П.С. Пацурківський

СТАНДАРТ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЧЕРНІВЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Галузь знань – 0304 Право
Напрямок підготовки – 6.030401 Правознавство

Стандарт дійсний до набуття чинності
державним стандартом освітньо-
професійної програми першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань – 0304 Право, напрям
підготовки – 6.030401 Правознавство

Чернівці – 2015

I. РОЗРОБЛЕНО:

робочою групою юридичного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

II. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ:

Ректором Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича від 9 квітня 2015 р.

III. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ.

IV. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

Пацурківський Петро Станіславович, доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету;

Меленко Сергій Гаврилович, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри європейського права і порівняльного правознавства;

Савчук Сергій Вікторович, кандидат юридичних наук, доцент, заступник декана з навчально-методичної роботи;

Торончук Іван Желувич, кандидат юридичних наук, доцент, заступник декана по заочній формі навчання;

Никифорак Михайло Васильович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри філософії та теорії права;

Гаврилюк Руслана Олександрівна, кандидат юридичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри публічного права.

Цей стандарт не може бути повністю або частково відтворений, тиражований і розповсюджений без дозволу Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

Стандарт освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» спрямований на регламентацію змісту вищої освіти з урахуванням нових якісних вимог до фахової підготовки правника та викликів антропосоціокультурного розвитку України.

Стандарт освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» розроблений експертною групою:

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Стандарт освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» (надалі у тексті – Стандарт) регламентує підготовку фахівців для здобуття освітнього рівня «бакалавр права».

2. Стандарт підготовлено у відповідності із Законом України «Про вищу освіту» та Національною рамкою кваліфікацій.

3. Цей Стандарт регламентує вимоги до змісту та результатів освітньої діяльності за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича (надалі – Університет), який здійснює підготовку фахівців за напрямом підготовки «Правознавство» на денній та заочній формах навчання.

4. Завдання і мета Стандарту:

4.1. визначення сукупності вимог до змісту та результатів освітньої діяльності за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти для формування Університетом освітньо-професійної програми за напрямом підготовки «Правознавство»;

4.2. інформування академічної спільноти про найважливіші складові змісту освітньо-професійної програми за напрямом підготовки «Правознавство» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти;

4.3. інформування студентів, інших зацікавлених осіб, а також соціальних партнерів про освітні вимоги до змісту та результатів освітньої діяльності за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство»;

4.4. для внутрішнього і зовнішнього оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності Університету з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство».

5. Стандарт поширюється на підготовку фахівців за напрямом підготовки «Правознавство» тільки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

6. Успішне виконання особою освітньо-професійної програми за напрямом підготовки «Правознавство» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти є підставою для присудження освітнього ступеня «бакалавр».

7. Навчання за освітньо-професійною програмою за напрямом підготовки «Правознавство» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти може бути організовано у двох формах: очна (денна) і заочна (дистанційна). При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати освітньо-професійних

програм за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

8. На повний курс навчання за освітньо-професійною програмою за напрямом підготовки «Правознавство» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти приймаються особи з повною загальною середньою освітою, які успішно склали іспити з зовнішнього незалежного оцінювання.

9. На скорочену форму навчання за освітньо-професійною програмою за напрямом підготовки «Правознавство» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти приймаються особи, що мають диплом «молодшого бакалавра» (диплом молодшого спеціаліста – для випускників попередніх років) та успішно пройшли вступні випробування. Обсяг освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» становить 240 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (надалі у тексті – кредит ЄКТС), з яких:

9.1. не менше 165 кредитів ЄКТС повинні становити професійно-орієнтовані навчальні дисципліни за напрямом підготовки «Правознавство»;

9.2. не менше 15 кредитів ЄКТС повинні становити соціально-гуманітарні навчальні дисципліни в рамках програми вищого навчального закладу;

9.3. не менше 60 кредитів ЄКТС повинні становити навчальні дисципліни за вибором студента. Навчальні дисципліни за вибором студента можуть охоплювати професійно-орієнтовані дисципліни за напрямом підготовки «Правознавство», а також професійно-орієнтовані дисципліни з іншої спеціальності, чи соціально-гуманітарні навчальні дисципліни в рамках освітньо-професійних програм Університету. Одну й ту ж саму навчальну дисципліну студент може обирати для вивчення лише один раз.

10. Обсяг аудиторного навантаження у рамках освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» повинен складати не менше 1/3 від загального обсягу освітньо-професійної програми.

11. Освітньо-професійна програма за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» повинна включати не більше 8 (восьми) навчальних дисциплін у семестрі.

12. Освітньо-професійна програма за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» завершується оцінюванням знань випускника шляхом складання комплексного державного кваліфікаційного іспиту.

13. Освітньо-професійна програма за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» завершується присудженням особі, яка успішно виконала освітньо-професійну програму, освітнього ступеня «бакалавр».

14. Ступінь «бакалавр» відповідає шостому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій.

II. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ «ПРАВознавство»

15. Вища освіта за напрямом підготовки «Правознавство» за освітньо-професійною програмою за першим (бакалаврським) рівнем становить собою сукупність систематизованих знань про правові норми та їх застосування у різних сферах професійної діяльності. Навчання за цією програмою включає широкий спектр теоретичних і практичних знань про природу і призначення права, принципи окремих галузей права та зміст їх норм, а також про процес прийняття і застосування цих норм.

16. Необхідною складовою навчання за освітньо-професійною програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» є отримання професійно орієнтованих знань із таких галузей, як гуманітарні науки (філософія суспільства, історія права та державності), соціальні та поведінкові науки (соціологія права, юридична психологія) та мови (українська та іноземні за професійним спрямуванням, передусім англійська мова). Важливим є отримання належних знань, умінь та практичних навичок в одержанні та використанні правничої та іншої інформації, у застосуванні інформаційних технологій в практичній діяльності правника.

17. У процесі навчання за освітньо-професійною програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» необхідно розвивати загальні уміння та навички: аналітичне, критичне і творче мислення, яке необхідне правнику для розуміння ролі і змісту права, критичної оцінки різних правових концепцій і позицій, правильного застосування правових норм у нестандартних ситуаціях, фахової підготовки і оформлення відповідних процесуальних документів. Від професійної діяльності правника невіддільним є вміння грамотно формулювати і висловлювати свої правові позиції чи рішення, належним чином їх аргументувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії, а також уміння зберігати неупередженість, розуміти інтереси і мотиви поведінки інших осіб, примирювати протилежні інтереси.

18. Навчання за освітньо-професійною програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» повинно формувати уміння та навички самостійної роботи – уміння планувати, організовувати і контролювати індивідуальну діяльність, працювати у команді, розподіляти і координувати завдання, контролювати їх виконання.

19. Навчання за освітньо-професійною програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» повинно підготувати здобувача освітнього рівня до самовдосконалення і подальшого навчання за освітньою програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти, а також навчання протягом всього життя, адаптувати до використання в подальшому отриманих знань, умінь і практичних навичок у своїй професійній діяльності.

20. В освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» повинні бути відображені наступні елементи змісту цього напрямку підготовки:

20.1. теоретична частина, включає в себе: основні знання про поведінку індивідів і соціальних груп; знання з теорії та філософії права, історії права, основ державного ладу; знання основних доктрин і концепцій права, принципів, а також змісту правових інститутів базових галузей права (конституційного права, адміністративного права, цивільного і цивільного процесуального права, фінансового права, трудового права, міжнародного публічного і приватного права, право ЄС, кримінального і кримінального процесуального права);

20.2. сфера методології професії, яка включає в себе кваліфікацію поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп з точки зору правових норм, ідентифікацію правової проблеми чи конфлікту і його вирішення у відповідності з правовими нормами, і з застосуванням нових знань у сфері права;

20.3. сфера професійної підготовки, яка включає в себе підготовку первинних практичних навичок і умінь, а також формує здатність до критичного аналізу та рефлексії практичної юридичної діяльності;

20.4. професійна парадигма, яка включає в себе етичні і моральні стандарти поведінки, принципи законності, справедливості і захисту прав та основоположних свобод людини.

21. Навчання за освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» формує базові (універсальні) знання, уміння та практичні навички для подальшого навчання за освітніми програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти з елементами спеціалізованої підготовки з наступних видів юридичних професій: суддя, адвокат, прокурор, нотаріус, юрисконсульт (радник з правових питань).

ІІІ. ЗАГАЛЬНІ І СПЕЦІАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

22. Результати навчання за освітньо-професійною програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» поділяються на загальні і спеціальні. Загальні результати навчання поділяються на інструментальні, міжособистісні і системні компетенції, а спеціальні - на сфери знань, умінь та практичних навичок.

23. Здобувачі освітнього ступеня бакалавра за напрямом підготовки «Правознавство» повинні набути:

23.1. Знання, а також уміння їх застосування:

23.1.1. знання основ теорії та філософії права;

23.1.2. знання історії права та основ державного ладу;

23.1.3. знання міжнародного публічного і приватного права, принципів матеріального та процесуального права, найважливіших правових інститутів, зокрема Європейського Союзу;

23.1.4. знання принципів національного права, а також змісту найважливіших правових інститутів таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право, фінансове право, трудове право, міжнародне публічне і приватне право, право ЄС;

23.1.5. знання основ професійної етики юриста;

23.1.6. знання професійної англійської мови (не нижче рівня B₂);

23.1.7. вміння застосовувати набуті знання за умов самостійного прийняття рішень у складних ситуаціях, які вимагають новаторського чи альтернативного підходу, своєчасного корегування і диференціації пріоритетів;

23.1.8. уміння застосовувати набуті знання і результати наукових досліджень у практичній діяльності при моделюванні рішень конкретних проблем;

23.1.9. уміння застосовувати набуті базові знання в сфері окремих соціально-гуманітарних і інших наук у практичній юридичній діяльності, наукових дослідженнях, для розширення ерудованості, а також розвитку аналітичного і критичного мислення.

23.2. Дослідницькі навички:

23.2.1. виконання юридичного аналізу проблеми;

23.2.2. застосування основних методологій наукових досліджень у галузі права;

23.2.3. збір та аналіз інформації з різних джерел за допомогою національних і міжнародних джерел інформації, оцінка достовірності цієї інформації, використання найновіших сучасних інформаційних технологій і баз даних;

23.2.4. самостійне виконання наукового дослідження, інтерпретація його результатів з точки зору різних дисциплін із залученням досягнень і методів найновіших наукових досліджень.

23.3. Спеціальні навички:

23.3.1. критичний і системний аналіз правових явищ і застосування набутих знань у наукових дослідженнях, і в практичній юридичній діяльності;

23.3.2. визначення проблем правового регулювання і пропонування способів їх вирішення з використанням наявних теоретичних і практичних знань у відповідності з імперативами закріплення (захисту) прав і основоположних свобод людини;

23.3.3. логічний, критичний і системний аналіз різних правових документів, розуміння їх правового характеру і значення;

23.3.4. представництво прав і законних інтересів клієнтів у відповідності до вимог професійної етики, належного дотримання норм нерозголошення персональних даних і конфіденційної інформації;

23.3.5. самостійна підготовка проектів актів застосування права;

23.3.6. аналіз і правова оцінка поведінки суб'єктів у контексті правових принципів і положень;

23.3.7. розвиток і удосконалення практичної діяльності, впровадження у свою діяльність інноваційних соціальних послуг.

23.4. Соціальні навички:

23.4.1. самостійна робота і співпраця у команді, вміння співпрацювати з експертами з інших галузей знань при обміні інформацією, яка необхідна для ефективної та якісної взаємодії у професійній діяльності;

23.4.2. неупереджене вирішення завдань, які виникають у ході практичної діяльності, і примирення сторін;

23.4.3. правильне володіння усним і письмовим правничим мовленням, уміння правильно, переконливо та аргументовано викладати свої думки.

23.5. Особистісні навички:

23.5.1. самоосвіта у правничій сфері діяльності і планування навчального процесу, виховання у собі якостей, які необхідні для успішної професійної діяльності;

23.5.2. уміння логічно та аргументовано викладати свої думки у професійному та іншому міжособистісному середовищі з розумінням відповідальності за свої вчинки, з використанням спеціальної юридичної термінології, а за необхідності і правничої іноземної мови;

23.5.3. уміння послідовно дотримуватися загальних етичних зобов'язань, пов'язаних з добросовісністю, дисциплінованістю, відповідальністю, пунктуальністю тощо;

23.5.4. продукування нових ідей у практичній діяльності, уміння враховувати зміни професійної ситуації, нові обставини тощо;

23.5.5. ефективне планування свого часу та організація власної діяльності;

23.5.6. уміння застосовувати набуті юридичні знання у професійній діяльності.

24. Після завершення навчання за напрямом підготовки «Правознавство» результати навчання здобувачів освітнього рівня повинні відповідати загальним вимогам до вищої освіти першого (бакалаврського) рівня і спеціальним критеріям університетської освіти за напрямом підготовки «Правознавство».

25. Важливою складовою освітньо-професійної програми за напрямом підготовки «Правознавство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є проходження навчальної практики. Освітньо-професійна програма повинна передбачати навчальну практику з обов'язковим її проходженням у місцевих органах державної виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, у судах та органах прокуратури.

26. Практика повинна бути організована належним чином. Підготовка студентів і завдань, оцінювання звітів є складовими цього процесу. Передбачена освітньо-професійною програмою навчальна практика повинна бути організована у відповідності з розробленим Університетом порядком організації проходження навчальних практик. Порядок організації проходження навчальної практики повинен передбачати її мету, завдання, очікувані результати і систему оцінювання досягнень студента під час конкретної практики, методичну допомогу йому під час проходження цієї практики, а також критерії визначення та оцінювання навиків відповідного рівня, набутих студентом під час проходження навчальної практики.

27. Університет пропонує студентам перелік баз для проходження навчальної практики, з котрими укладені договори про співпрацю. Студент має право самостійно знайти місце для проходження навчальної практики, узгодивши це з Університетом. Після вибору місця для проходження навчальної практики між студентом, Університетом і базою цієї практики укладається трьохсторонній договір про проходження навчальної практики.

28. В установі за місцем проходження навчальної практики здобувач освітнього рівня «Бакалавр права» прикріплюється до керівника практики, яким може бути особа з освітнім рівнем не нижче магістра (спеціаліста) і стажем юридичної роботи не менше 5 років. Рекомендується укласти договори про

співпрацю і проходження навчальної практики з профільними юридичними особами. Студент, який працює за фахом (спорідненою спеціальністю), має право пройти навчальну практику на своєму робочому місці за індивідуальною програмою.

29. В освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» загальний обсяг практики (ознайомчої та навчальної) повинен складати не менше 15 (п'ятнадцяти) кредитів ЄКТС.

30. В освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство», за вибором здобувача освітнього рівня, передбачається можливість набуття первинних умінь і практичних навичок надання правових консультацій у юридичній клініці факультету.

IV. ХАРАКТЕРИСТИКА РІВНІВ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

31. Результати навчання студента оцінюються за європейською семибальною шкалою оцінювання:

Сума балів від максимально можливих	Оцінювання в системі ECTS	Оцінка	Примітка
90-100	A	5 (відмінно)	
82-89	B	4 (добре)	
75-81	C	4 (добре)	
69-74	D	3 (задовільно)	
50-68	E	3 (задовільно)	
35-49	FX	2 (незадовільно)	з можливістю повторного складання
0-34	F	2 (незадовільно)	з обов'язковим проходженням повторного курсу навчання з відповідної дисципліни

Деталізація і затвердження порядку оцінювання результатів навчання в університеті проводиться ним у відповідності до вимог правових актів.

32. Система і порядок оцінювання результатів навчання повинні базуватись на наступних основних принципах:

32.1. **обґрунтованість** – оцінка повинна вимірювати рівень досягнення результатів навчання;

32.2. **неупередженість** – результати оцінювання повинні бути об'єктивними і не залежними від зміни того, хто оцінює, а методи оцінювання повинні однаково застосовуватися до всіх студентів;

32.3. **зрозумілість** – система оцінювання повинна бути інформативною, очевидною як для тих, хто оцінює, так і тих, кого оцінюють;

32.4. **корисність** – оцінювання повинно позитивно сприйматися тими, хто оцінюється, і вносити свій доробок у здійснення завдань освітньої програми і досягнення результатів навчання.

33. Система оцінювання повинна включати різні методи оцінювання, які дозволяють відстежувати досягнення студента з точки зору одержання необхідних результатів, оцінювати теоретичні знання і прикладні навички в їх сукупності.

34. Форми оцінювання: екзамен (усний, письмовий, тести, комбінований), колоквиум, курсова робота, реферат, усна доповідь, журнал практики (звіт, щоденник), есе, тощо.

35. Критерії оцінювання як ознаки досягнення запланованих результатів обумовлені відповідними методами оцінювання.

36. Освітня програма першого рівня за напрямом підготовки «Правознавство» завершується державним кваліфікаційним іспитом. Екзаменаційна комісія повинна складатись із компетентних фахівців зі спеціальності «Правознавство» – науковців, професійних практиків, представників соціальних партнерів. Не менше однієї третини членів екзаменаційної комісії повинні мати науковий ступінь. **Як мінімум, один член комісії повинен бути представником соціальних партнерів.**

37. Результати навчання визначають обсяг знань і вмінь студентів, отриманих ними за напрямом підготовки «Правознавство». У цьому Стандарті рівні результатів навчання подані узагальнено.

38. Виділяються такі рівні результатів навчання, як: пороговий (відповідає мінімальним вимогам, еквівалентним оцінкам «E» і «D»), типовий (відповідає середнім вимогам, еквівалентним оцінкам «C» і «B») і відмінний (відповідає високим вимогам, еквівалентним оцінці «A»):

38.1. Досягнення **порогового рівня** означає слабе чи задовільне розуміння та оволодіння студентом знаннями і уміннями, практичними навичками першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство». У простих ситуаціях здобувач освітнього рівня може застосувати отримані знання і продемонструвати набуті уміння та практичні навички, проте не здатний цього зробити при підвищенні рівня складності завдань. Для порогового рівня характерна фрагментарність знань. Студенту відомі важливі методи теоретичного дослідження і практичної діяльності, але він не може самостійно обрати більшість із відомих йому методів і застосувати їх у заданих ситуаціях. Загальні компетентності розкриваються в одиничних ситуаціях чи випадках;

38.2. Досягнення **типового рівня** означає середнє чи добре розуміння і оволодіння студентом знаннями та уміннями, практичними навичками першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство». Здобувач освітнього ступеня може застосувати отримані знання і продемонструвати набуті уміння та практичні навички як в простих, так і в більш складних ситуаціях. Для типового рівня характерна наявність зв'язку між окремими знаннями, проте з точки зору цілісного підходу має місце недостатність умінь і практичних навиків з оцінювання відповідної інформації у контексті сукупності знань. Студенту відомі важливі і деякі специфічні методи теоретичного дослідження і практичної діяльності. Він також може самостійно обрати більшість

із йому відомих методів та застосувати їх у заданих ситуаціях. Загальні компетентності розкриваються у більшості випадків чи ситуацій;

38.3. Досягнення **відмінного рівня** означає дуже добре чи відмінне оволодіння знаннями, уміннями і практичними навичками першого рівня вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство». Студент може застосовувати отримані знання і демонструвати набуті уміння, практичні навички у складних ситуаціях. Для відмінного рівня характерна наявність зв'язку між знаннями, з точки зору цілісного підходу. Студент може здійснити аналіз певної інформації у контексті системності знань, самостійно обрати найбільш оптимальні методи теоретичного дослідження і практичної роботи та ефективно застосовує їх в усіх заданих ситуаціях.

V. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ) РІВНЕМ

39. Основою якісного виконання освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» є компетентні і кваліфіковані викладачі, які спроможні передати студентам знання і сформувані у них уміння та практичні навички, необхідні для майбутньої професійної діяльності правника.

40. Оцінювання компетентності викладачів здійснюється у відповідності з їх науковим, педагогічним і практичним досвідом, зумовленим їх участю в наукових дослідженнях, використанням ними прогресивних методів викладання, визнанням їх з боку професійного і академічного співтовариства, умінням спілкуватись іноземними мовами, участю у програмах підвищення кваліфікації, конференціях тощо.

41. Навчання за освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки «Правознавство» повинно базуватись на синтезі аудиторної та самостійної роботи.

42. Викладачі юридичних дисциплін повинні опанувати їх проблематику у наступних розрізах:

42.1. основні європейські та вітчизняні доктрини, концепції і правничі інститути у відповідній сфері права;

42.2. теоретико-методологічне обґрунтування природи відповідних правових норм;

42.3. еволюція відповідного правового регулювання;

42.4. законодавство у відповідній сфері суспільних відносин та пояснювальні матеріали до нього;

42.5. судова практика;

42.6. порівняльно-правовий аналіз (правове регулювання у зарубіжних державах, а у випадку необхідності – окремо у державах загальної і континентальної правових систем);

42.7. міжнародне право і право Європейського Союзу;

42.8. новітні доктринальні (концептуальні) розробки у відповідній сфері правознавства.

43. Викладання не повинно становити собою механічного повторення тексту юридичних джерел, а орієнтувати студентів на формування у них умінь знаходити аргументи з юридичної доктрини та практики. Основними завданнями викладання є:

43.1. формулювання мети і завдань вивчення конкретної дисципліни, методологічного інструментарію їх досягнення;

43.2. визначення базових навчальних матеріалів, ідентифікація основних концепцій з них та їх обговорення зі студентами;

43.3. виділення та всебічний аналіз типових юридичних конструкцій, властивих правовому регулюванню відповідної сфери суспільних відносин.

43.4. вказівка на правничі джерела для вирішення порушених проблем.

44. Метою самостійної роботи є належне засвоєння визначених навчальною програмою матеріалів та вироблення початкових навиків і умінь вирішення за їх допомогою практичних правових ситуацій.

45. У ході навчання можуть застосовуватись і поєднуватись різні методи викладання і навчання:

45.1. викладання: традиційна лекція, інтерактивна лекція;

45.2. методи вправлення, спрямовані на розвиток практичних навичок: дискусія, дослідницька діяльність, індивідуальна чи групова робота/проекти, імітація, мозковий штурм. Реалізація вказаних методів найкращим чином здійснюється при домінуванні практичних і семінарських занять у невеликих групах;

45.3. методи, які стимулюють самостійну роботу: засвоєння матеріалу, рефлексія, аналіз прикладу, вирішення проблеми, імітація, пізнавальні ігри, індивідуальний пошук шляхів розв'язання проблем, методи контролю і самоконтролю;

45.4. методи дослідницького характеру: пошук інформації, рефлексія, аналіз і синтез інформації, аналіз відповідних дій, застосування конкретного методу дослідження, інтерпретація даних, тощо. Ці методи складають основу самостійної роботи;

45.5. методи контролю і самоконтролю є самостійною групою методів забезпечення якості вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем. Вони гарантують викладачу і здобувачам освітнього рівня зворотній зв'язок під час навчання, дозволяють здобувачу освітнього рівня здійснювати більш поглиблене дослідження прикладного характеру, яке у подальшому реалізується у курсовій роботі.

46. Викладання і навчання повинні враховувати професійні вимоги до фахівців у галузі права, тому виховання рефлексивних навичок у рамках освітньо-професійної програми дає можливість для розвитку зв'язку між теорією і практикою (теоретичні курси збагачуються практикумами, рефлексіями для закріплення зворотного зв'язку), і для поширення кращого досвіду (здобувачі освітнього рівня проводять аналіз і виступають з публічними презентаціями своїх проектів на семінарах і конференціях, висувають пропозиції з організації практики).

47. Соціальні партнери діляться професійним досвідом, висувають пропозиції відносно вдосконалення процесу навчання. Професійні юристи і соціальні партнери запрошуються для участі в лекціях, конференціях і дискусіях про зміст професійної діяльності.

48. Зворотній зв'язок дає можливість постійно досліджувати та оцінювати ефективність співпраці в процесі навчання (в аудиторії і за місцем проходження практики), а також планувати перспективи удосконалення освітнього процесу. У цілях забезпечення якості, безперервності освітнього процесу і постійного та регулярного навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня важливе значення має ефективний зворотний зв'язок, який досягається за допомогою різних форм його забезпечення, у тому числі і за допомогою надання здобувачу можливості самооцінки (оцінки своїх результатів навчання) шляхом рефлексії. Також важливе значення має і зворотний зв'язок здобувачів з викладачами.

49. Студентам необхідно надати можливість брати участь у виробленні і прийнятті рішень щодо методів оцінки результатів навчання, кількості та обсягу завдань, критеріїв оцінювання тощо.

50. Університет надає здобувачу освітнього рівня найрізноманітніші форми академічної допомоги, включаючи придбання кращих вітчизняних підручників і навчальних посібників із відповідних галузей права, випуск власних навчально-методичних видань, організацію ввідних та відкритих лекцій викладачів, анкетування студентів щодо якості освітнього процесу, створення умов для навчання осіб з обмеженими можливостями, надання психологічної допомоги соціальними психологами, ознайомлення з можливостями майбутньої професійної кар'єри, тощо.

51. Університет для надання освітніх послуг за напрямом підготовки «Правознавство» забезпечує навчальний процес належними матеріальними та інформаційними ресурсами для якісного виконання навчального плану. Частина аудиторій повинна бути пристосована для групової роботи студентів під час семінарських і практичних занять з метою формування умінь та практичних навиків з організації командної роботи у невеликих групах (по 5-7 осіб), а також міжгрупової конкурентної змагальності за принципом змагальності сторін судового процесу.

52. Університет зобов'язаний побудувати розклад теоретичних і практичних занять студентів таким чином, щоб останнім була забезпечена реальна можливість реалізувати своє право вибору не менше 25 процентів обсягу вивчення освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 0304 «Право» з напряму підготовки 6.030401 «Правознавство».